

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
İQTİSADİYYAT NAZİRLİYİ YANINDA
DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİ

ƏLAVƏ DƏYƏR VERGİSİ
(ƏDV)

Əlavə dəyər vergisinin (ƏDV) ödəyicisi kimlərdir?

ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatdan keçən və ya qeydiyyatdan keçməli olan şəxs ƏDV-nin ödəyicisidir.

ƏDV-nin dərəcəsi neçə faizdir?

Malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim olumasına tətbiq olunan vergi dərəcəsi **18 faiz** təşkil edir.

Bundan başqa, ƏDV-nin Vergi Məcəlləsinin 165-ci maddəsində təsbit olunan güzəştli **0 (sıfır) faiz** dərəcəsi ilə tətbiq olunması və Vergi Məcəlləsinin 164-cü maddəsində təsbit olunan **ƏDV-dən azad** olunması halları da mövcuddur.

Kimlər ƏDV qeydiyyatından keçməlidir?

- Sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi **ardıcıl 12 aylıq dövrün** istənilən ayında (aylarında), habelə bir əqd və ya müqavilə üzrə əməliyyatının ümumi dəyəri **200.000** manatdan çox olan;
- Bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan;
- Birgə sahibkarlıq fəaliyyətinin iştirakçısının bir tərəfi ƏDV ödəyicisi olduqda, həmin fəaliyyətin uçotunu aparan;
- Aksizli və məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı malların istehsalçısı olan şəxslər **məcburi qaydada ƏDV qeydiyyatına alınmalıdır**.

Könüllü olaraq da ƏDV qeydiyyatına alınmaq üçün müraciət edə bilərsiniz. Bunun üçün uçotda olduğunuz vergi orqanına könüllü olaraq "Vergi ödəyicisinin əlavə dəyər vergisinin məqsədləri üçün qeydiyyata alınması haqqında Ərizə" ilə müraciət edə bilərsiniz.

ƏDV-nin məqsədləri üçün uçota alındıqdan sonra nə etməlisiniz?

- Azərbaycan Respublikasının ərazisi kimi müəyyən olunan ərazidə mallar (işlər, xidmətlər) təqdim etdikdə, vergi ödəyicisi olmayan alıcıya NKA çeki və (və ya) mədaxil qəbzi, vergi ödəyicisi olan alıcıya isə elektron qaimə-faktura verməli;
- Təqdim olunmuş malların dəyərində ƏDV tətbiq etməlisiniz.

Qeyd: Azərbaycan Respublikası ərazisində istehsal olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının perakəndə satışı zamanı ƏDV ticarət əlavəsindən hesablanan verginin məbləğidir.

- Vergi tutulan dövriyyədən hesablanan verginin məbləği ilə Vergi Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq verilən elektron qaimə-fakturalara və ya idxalda ƏDV-nin ödənildiyini göstərən sənədlərə müvafiq surətdə əvəzləşdirilməli olan verginin məbləği arasındakı fərqi müəyyən etdikdən sonra, təqvim ayından sonrakı **ayın 20-dən gec olmayaraq** "Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsi" vergi orqanına təqdim edilməli və həmin müddətdə də hesablanmış vergi məbləğini dövlət büdcəsinə ödəməlisiniz.

Malların (işlərin, xidmətlərin) alışı zamanı ödənilmiş ƏDV məbləğinin Vergi Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq əvəzləşdirilməsi şərtləri

- Alınmış mallara (işlərə, xidmətlərə) görə onları təqdim edən şəxsdən elektron qaimə-faktura əldə edilməli;
- Malların (işlərin, xidmətlərin) alışı sahibkarlıq fəaliyyəti və ƏDV tutulan əməliyyatların məqsədləri üçün olmalı;
- Əməliyyatın dəyəri bank hesabından həmin malları (işləri, xidmətləri) təqdim edən şəxsin bank hesabına köçürülməli;
- ƏDV məbləği ƏDV-nin depozit hesabına ödənilməlidir.

Malların (işlərin, xidmətlərin) barter edilməsi həmin əməliyyatın ƏDV-siz dəyərinin malları (işləri, xidmətləri) təqdim edən şəxsin bank hesabına ödənilməsinə bərabər tutulur.

Qeyd: ƏDV-nin əvəzləşdirilməsi şərtləri və bu zaman vergi tutulan əməliyyatın vaxtı barədə ətraflı məlumatı Vergi Məcəlləsinin 175-ci maddəsindən əldə edə bilərsiniz.

Sıfır (0) dərəcə ilə ƏDV-yə cəlb olunma halları

- Qrant müqaviləsi (qərarı) əsasında xaricdən alınan qrantlar hesabına malların idxalı, grant üzrə resipiyentlərə malların təqdim edilməsi, işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi;
- Malların və müəyyən xidmətlərin ixracı;
- Beynəlxalq poçt xidmətləri istisna olmaqla, beynəlxalq və tranzit yük və sərnişin daşınması, habelə tranzit yük daşınması ilə bilavasitə bağlı yük aşırılma xidməti;
- Beynəlxalq və tranzit uçuşlarla bilavasitə bağlı olan işlərin görülməsi, xidmətlərin göstərilməsi;

- Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada malların ixrac qeydi ilə satışı;
- Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan digər hallar.

Qeyd: ƏDV-yə sıfır (0) dərəcə ilə cəlb olunma halları barədə ətraflı məlumatı Vergi Məcəlləsinin 165-ci maddəsindən əldə edə bilərsiniz.

ƏDV-dən azadolma halları

- maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi;
- ümumtəhsil müəssisələri, habelə peşə təhsili müəssisələri üçün dərslik komplektləri (iş dəftərləri istisna olmaqla) və uşaq ədəbiyyatının istehsalı ilə bağlı redaksiya, nəşriyyat və poliqrafiya fəaliyyəti;
- dəfn və qəbiristanlığın mərasim xidmətləri;
- ödənişli təhsil xidmətlərinin göstərilməsi (digər fəaliyyətləri ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsi istisna olmaqla);
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları (o cümlədən, sənaye üsulu ilə) tərəfindən özlərinin istehsal etdikləri kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə dövriyyələr — 2014-cü il yanvarın 1-dən 10 il müddətinə;
- qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada fiziki şəxs tərəfindən gömrük sərhədindən keçirilən istehsal, yaxud kommersiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallar;
- lizinq müqaviləsinin obyektinə olan əsas vəsaitlərin idxalı;
- buğdanın idxalı və satışı, buğda ununun və çörəyin istehsalı və satışı - 2017-ci il yanvarın 1-dən 7 il müddətinə;
- damazlıq heyvanların idxalı və satışı;
- toxum və tinglərin idxalı və satışı;
- mineral gübrələrin, pestisidlərin idxalı və satışı;

- toxumların yetişdirilməsi, quşçuluq və arıçılıq üçün avadanlıqların, o cümlədən laboratoriya avadanlıqlarının, toxum, taxıl və quru paxlalı bitkilərin təmizlənməsi, çeşidlənməsi və ya kalibrənməsi üçün maşınların idxalı və satışı;
- kənd təsərrüfatı heyvanlarının və quşların profilaktikası, diaqnostikası və müalicəsi üçün istifadə olunan baytarlıq preparatlarının idxalı;
- bilavasitə kənd təsərrüfatı təyinatlı suvarma və digər qurğuların, maşınların, avadanlıqların və texnikaların, habelə siyahısı Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilmiş kənd təsərrüfatı texnikasının ehtiyat hissələrinin istehsalı, idxalı və satışı;
- kəpəyin istehsalı və satışı - 2019-cu il martın 1-dən 5 il müddətinə;
- heyvan və quş ətinin satışı - 2020-ci il yanvarın 1-dən 4 il müddətinə (kəsilmiş və dondurulmuş ətlər istisna olmaqla, emala məruz qalan heyvan ətinə münasibətdə);
- heyvandarlıq və quşçuluq təsərrüfatlarında istifadə edilən yem və yem əlavələrinin satışı üzrə dövriyyələr - 2020-ci il yanvarın 1-dən 4 il müddətinə;
- bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər tərəfindən tikilən binanın yaşayış sahəsinin dövlətə ayrılan hissəsinin təqdim edilməsi üzrə dövriyyələr;
- “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq icbari tibbi sığorta fondunun vəsaiti hesabına tibbi xidmətlərin göstərilməsi - 2020-ci il yanvarın 1-dən 2 il müddətinə;
- Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin təsdiqedicisi sənədi əsasında iri neft emalı zavodlarının (xam neft üzrə illik emal gücü 3 milyon tondan az olmayan) yenidən qurulması layihələri çərçivəsində avadanlıqların və materialların idxalı – 2021-ci il yanvarın 1-dən 2 il müddətinə;
- Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin təsdiqedicisi sənədi əsasında yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına qarşı vaksinlərin və həmin vaksinlər üçün nəzərdə tutulmuş şprislərin idxalı – 2021-ci il yanvarın 1-dən 2 il müddətinə;

- qızıldan və gümüşdən hazırlanan zərgərlik məmulatlarının istehsalı və emalı işlərinin görülməsi məqsədilə İqtisadiyyat Nazirliyinin təsdiqedicə sənədi əsasında dəzğahların, avadanlıqların və qurğuların idxalı – 2021-ci il yanvarın 1-dən 3 il müddətinə;
- külçə, sikkə və ya qranul şəklində qızılın və gümüşün satışı.

Qeyd: ƏDV-dən azad olunma halları barədə ətraflı məlumatı Vergi Məcəlləsinin 164-cü maddəsindən əldə edə bilərsiniz.

ƏDV qeydiyyatının ləğv edilməsi üçün nə etməlisiniz?

Fəaliyyətin müvəqqəti dayandırılması halları istisna olmaqla, vergi ödəyicisi ƏDV-yə cəlb olunan əməliyyatlar aparmağı dayandırarsa, ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verməyə borcludur. Bu halda, ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunması vergi ödəyicisinin vergi tutulan əməliyyatları tam dayandırdığı gün qüvvəyə minir.

Avtonəqliyyat vasitələri ilə respublika ərazisində sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən şəxslər ƏDV-nin məqsədləri üçün son qeydiyyatın qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən 3 il keçdikdən sonra istənilən vaxt qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verə bilərlər.

Vergi ödəyicisinin vergiyə cəlb olunan əməliyyatlarının ümumi məbləği əvvəlki ardıcıl tam 12 təqvim ayı ərzində 100.000 manatdan çox deyilsə, əvvəlki abzaslarda nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə, vergi ödəyicisi ƏDV-nin məqsədləri üçün son qeydiyyatın qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən 1 il keçdikdən sonrakı istənilən vaxt qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verə bilər. ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunması vergi orqanına qeydiyyatın ləğv edilməsinə dair ərizənin verildiyi gün qüvvəyə minir.

MALİYYƏ SANKSIYALARI, FAİZLƏR VƏ DİGƏR MƏSULİYYƏT TƏDBİRLƏRİ BARƏDƏ

Vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və digər məsuliyyət tədbirləri barədə məlumatı "Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə Yaddaş" adlı bukletdən əldə edə bilərsiniz.

VEGİLƏRƏ AİD
NƏŞRLƏR

Az1073, Azərbaycan, Bakı, Landau küçəsi, 16
Tel: +994 12 403 89 70; Faks: +994 12 403 89 71
E-poçt: office@taxes.gov.az

www.taxes.gov.az

